

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ:
Львів, Ринок 10, II. пош.
Конт. пошт. шад. 143.322
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Нач. Редактор приймає
від 10—11 год. перепише.
Реклама не змінюється.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно в кріло 1.20 зл.
36 ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 дол. Франції,
Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7.50 літ. Німеччині 1.50
зл., Швейцарії 5 шв. фр.,
Чехословаччині 20 ч. к. Руму-
нії 170 лей. Болгарії 7.50
зл. Австрії 7.50 ш. Іспанії
адреси 1 зол.

В справі оголо-
шень звертатися
до Адміністрації.ЦІНА
ОДНОГО ПРИМІРНИКА
17 сот.

Недужий лікар.

З нагоди нової сесії Ради Ліги націй.

Нова сесія Ради Ліги Націй, що почалась минулого тижня, йде під знаком похоронів твору, над яким працювала попередня. Женевський протокол — предмет стількох надій на утримання всесвітнього миру переходить в архів. Представник Англії, Чемберлен, у довгій промові висловив мотиви, які кажуть його державі поставити скептично до такої форми мирової безпеки. Більшість цих мотивів давно всім відома: Англія не хоче брати на себе зобов'язання втручати в якийсь європейський конфлікт, не маючи підтримки доміній, яких інтереси є набагато далекі від європейських справ.

Женевський протокол мав би припинити війну в наслідок воєнного зорганізування цілої низки держав, звернених проти інших, що є загрозою миру. Англія не вважає доцільним здійснення такої односторонньої ідеї. Як Задінені Держави відмовились своєчасно від підпису на Версальському договорі, який самі складали, так само Англія, співучастиця у творі протоколу, признає нині його помилковість.

Це становище Англії заважить на всіх справах, що прийдуть на чергу для женевського наради. Першим та останнім завданням Ліги є ради-ти над безпекою миру. Справа німецького озброєння і військової контролю над Німеччиною, евакуація польської емігранти чи спір за Данією — всі ці питання пов'язані безпосередньо з гарантією миру. Англія виступила нині в новим проектом безпеки, зовсім протилежним до французького, дарма, що первісна ідея цього проекту, з 1922 року, належить до Франції. Вона хоче утворити наскрізь конкретні договори між поодинокими групами народів, між якими існують конфлікти, і щойно тоді ці договори піддають опінії Ліги Націй. Вся ця система зобов'язання мусить мати виключно оборонний характер. На дні цього проекту лежить думка, що мир можна утримати лише тоді, коли Ліга Націй зможе перш спонукати суб'єкти держави, недоволені собою, до порозуміння на ґрунті пошани своїх кордонів. Ясно, що таке порозуміння веде за собою ранішню ревізію існуючих спірних справ: — саме цієї ідеї, недосконалої Чемберленом, диктують оборонні непереможності Версальського договору.

У зв'язку з таким настроєм женевської сесії справа вступу Німеччини до Ліги стає подвійно актуальною. Або Німеччина має дозру волю стати на ґрунті мирової політики під покровом Ліги Націй

і вирівняти всі свої претенсії при її підмоці, або вона хоче лишитись поза межами цього міжнародного органу і вести політику спротиву. Між цими двома становищами є ціла низка нюансів і саме з них нинішні виринуть нові проєкти: як заглянути на це гострі суперечності.

Нинішня сесія Ліги Націй почалась меланхолійно, хоча палкі обіруни різних ідей для безпеки миру не вгавають. Якщо авторитет Ліги не захитався ще в наслідок її невдач, то вся причина в

тому, що нема нині ніякої нової організованої сили, що могла би стати на сторожі європейського ладу. Нема чого сподіватись, що нинішня дискусія в Женеві покладе нові основи до спільного плану міжнародного миру. Англія заважає заступатися собі право реальної відповіді аж до вересневої сесії. Отже залишаються лише поодинокі конкретні чергові конфлікти. Вирішуючи їх, Ліга Націй складе нозу самотності своєї життєздатності, почуття реальності та сили. Ми належимо до народів, які покищо від неї не можуть сподіватись ніякої підмоги. Чимало знесилені народи та держави могли би нині звернутись до неї зі словами: *Medice, cura te ipsum*.

реформаторами. А це є позначкою нежиттєздатності целібату, непопулярності його і шкідливості в наших умовах життя.

Який же наслідок матиме незмішання і боротьба?

Без сумніву, наслідок цієї боротьби буде крайньо шкідливий — як для нашого національного життя взагалі, так і для українсько-кат. церкви. В теперішню хвилю важкого національно-політичного лихоліття видвигати викликаючі пристрасті реформаторські кличі і виконувати насильні експерименти над кандидатами духовного стану — значить розбивати народні сили, відвертати увагу національних чинників від актуальних справ біжучого життя, марнувати ті сили у внутрішній боротьбі.

Tertius gaudens...

Наслідки целібатщини.

Те, чого ми найбільше побоювалися, є вже фактом dokonаним. В нашому громадянстві кипить боротьба в різкій, загостреній і найбільшій целібатній справі.

Целібатну реформу насильно проводять в життя єпископи і гурток їх прихильників, дорадників та помічників. Проти цього зникаючого гуртка стоїть одностайним фронтом все українське громадянство і все духовенство. Між цими двома нерівномірними таборами досі стояли німі й нерішучі ті, на яких доконувано візсекції, яких перетворено в терен експериментів. Та в останніх часах вийшов розбрат між богословами і дієцезійною адміністрацією, між експериментаторами й експериментаторами. Богослови почили пасивне становище і стали активно на бік громадянства і духовенства проти атаків і їх „совіта нечестивих“. Два роки перемискової і три роки станіславської духовної семінарії покинули в березні ц. р. мури тих виховувальних заведень, протестуючи тим чином проти латинізаційних експериментів, проти відірвання будучого духовенства від громадянської суспільності, проти примусового целібату.

З тією хвилею започаткована єпископами й їхніми дорадниками боротьба за суспільне й громадянське становище духовенства перейшла у фазу гострого конфлікту. Проти себе стоять два ворожі, розв'язані, а може й роз'юшені табори, готові жертвувати всім, що би з тих дужан вийти побідником.

Впали кости, віз секса est, розпочалась гра, танець підозріння і недовіри, заговорили пристрасті. Замість Христового миру маємо звичайну людську боротьбу зі всіма її додатними й від'ємними сторонами. Боротьбу вперту, безпощадну і — правду кажучи —

непотрібну, боротьбу, що у великому лихолітті розв'язує і зуживає наші сили, консумує громадянську енергію.

А хто є винуватком боротьби, розтрата національних сил, змішання пристрастей? Ось питання, яке кожному зривається з уст і не піддає сумніву, що відповідь буде менш-більш однозначна. Мало хто буде вдаватися в тонкості, а всі однодушно хором будуть твердити, що першим винуватком є Рим, той самий Рим, який від хвилі об'єднання української церкви з Римом трактує нас не як підмет, тільки як предмет своїх замислів. Вислідом такого твердження буде клич: „Lo. von Rom!“, клич, що все частіше розлягається не лише в нас, але й серед інших народів. З упадком значіння Риму йде в парі упадок авторитету наших владик. Целібатна реформа, ведена на приказ згорі, чи звавроні, протриває, ломить і нехтує не лише права нашої церкви, не лише акорінені традиції, але й лаперечу, нівеює увесь світосгляд нашого народу. Через те доходить до висновку, що інспіраторами целібатної реформи є люди, чужі нашій традиції і психіці, відірвані від народнього пня, а тим самим є вони чужинцями або знаряддям чужинців. Вгинатися під такою опінією — значить свідомо відокремлюватися від великого національного колективу, стояти осторонь від громадянства. Йти проти збірної громадянської думки, що в демократичних часах є дуже небезпечним кроком. Насильно пропонити целібатну реформу значить виконувати насильство, значить понижувати престиж церковної єрархії, значить підготувати кінець єдності зі західною церквою.

Не зупиняємося вже над дрібнишими спустошеннями, які вже робить у нас целібатна реформа. Перед 14 літами залунав з Станіславова целібатний клич, вже від 5-ти літ можна було вважати утвердженням безженства духовенства в станіславській дієцезії, вже існує там навіть спеціальна організація священиків-целібатів, а все таки сьогодні масою крізу, виступленням сивкуваних до безженності питомців з духовної семінарії. Несподівано завапилися всі будівлі, так важко здвигнена станіславськими

Целібатна реформа викликає тах більший або менший „реформаторський“ церковний рух в Ст. Галичині, рух, що запечатає супрематне становище українсько-кат. церкви, розпорошить її, розіве на атоми, зникне її організація. Для нікого не є тайною, що міністерство віросповідань у Варшаві робить натиск на православного митр. Діонісія в напрямі поширення

православ'я на території Галичини. Для нікого не є тайною, що якраз в цілій Галичині шириться пресвітеріанізм. Особливо поширюється він в станіславській дієцезії. Недавно відбулися пресвітеріанські зібрання в Городені, Станіславові й Коломиї. Для нікого не є тайною поширення релігійного сектарства.

До оборони позицій українсько-кат. церкви потрібно багато доброго, по громадянськи настроєного, міцним нитками з громадянством зв'язаного духовенства. А тимчасом самі єпископи своєю насильною целібатною реформою кладуть край продукції священиків.

Проте гідяться ще раз звернутися з апострофою до наших владик, щоби зішли зі своїх насильно-реформаторських позицій, щоби тим самим заспокоїли занепокоєне громадянство, щоби поклали край боротьбі. Тим своїм поступком, відкиненням особистих амбіцій владик посприяють з громадянською думкою і привернуть свій захитаний авторитет в імя гасла: „Pax Christi in regno Christi!“

Чи Ви вже є членом Кооператива „Рідна Школа“? Як ні, то вливайтесь негайно! Один уліт (квіт.) 5 зол., чинсьо уліт 10 зол. Вислова 30 грошів. Завдяки вступленню номіна одержати в кожному Мурунку У. П. Т. — Пишіть і посилайте гроші на адресу: Дирекція Кооператива „Рідна Школа“ Львів, Ринок, ч. 12, II. пош.

Red. szm. „Dilo“ we Lwowie. Pr. 16625
W Informacji Kancelarii Polakiej! Bad
zgodowy katu, jako Trubal prazowy we
Lwowie, ze treść szasowania „Dilo“ Nr. 54
(10.4.18) z dnia 11. III. 1925 r. w artykulech
pod tytułami: 1) „Kakimprazia“ między
mowami; 2) „Kakimprazia“ między
mowami; 3) „Kakimprazia“ między
mowami; 4) „Kakimprazia“ między
mowami; 5) „Kakimprazia“ między
mowami; 6) „Kakimprazia“ między
mowami; 7) „Kakimprazia“ między
mowami; 8) „Kakimprazia“ między
mowami; 9) „Kakimprazia“ między
mowami; 10) „Kakimprazia“ między
mowami; 11) „Kakimprazia“ między
mowami; 12) „Kakimprazia“ między
mowami; 13) „Kakimprazia“ między
mowami; 14) „Kakimprazia“ między
mowami; 15) „Kakimprazia“ między
mowami; 16) „Kakimprazia“ między
mowami; 17) „Kakimprazia“ między
mowami; 18) „Kakimprazia“ między
mowami; 19) „Kakimprazia“ między
mowami; 20) „Kakimprazia“ między
mowami; 21) „Kakimprazia“ między
mowami; 22) „Kakimprazia“ między
mowami; 23) „Kakimprazia“ między
mowami; 24) „Kakimprazia“ między
mowami; 25) „Kakimprazia“ między
mowami; 26) „Kakimprazia“ między
mowami; 27) „Kakimprazia“ między
mowami; 28) „Kakimprazia“ między
mowami; 29) „Kakimprazia“ między
mowami; 30) „Kakimprazia“ między
mowami; 31) „Kakimprazia“ między
mowami; 32) „Kakimprazia“ między
mowami; 33) „Kakimprazia“ między
mowami; 34) „Kakimprazia“ między
mowami; 35) „Kakimprazia“ między
mowami; 36) „Kakimprazia“ między
mowami; 37) „Kakimprazia“ między
mowami; 38) „Kakimprazia“ między
mowami; 39) „Kakimprazia“ między
mowami; 40) „Kakimprazia“ między
mowami; 41) „Kakimprazia“ między
mowami; 42) „Kakimprazia“ między
mowami; 43) „Kakimprazia“ między
mowami; 44) „Kakimprazia“ między
mowami; 45) „Kakimprazia“ między
mowami; 46) „Kakimprazia“ między
mowami; 47) „Kakimprazia“ między
mowami; 48) „Kakimprazia“ między
mowami; 49) „Kakimprazia“ między
mowami; 50) „Kakimprazia“ między
mowami; 51) „Kakimprazia“ między
mowami; 52) „Kakimprazia“ między
mowami; 53) „Kakimprazia“ między
mowami; 54) „Kakimprazia“ między
mowami; 55) „Kakimprazia“ między
mowami; 56) „Kakimprazia“ między
mowami; 57) „Kakimprazia“ między
mowami; 58) „Kakimprazia“ między
mowami; 59) „Kakimprazia“ między
mowami; 60) „Kakimprazia“ między
mowami; 61) „Kakimprazia“ między
mowami; 62) „Kakimprazia“ między
mowami; 63) „Kakimprazia“ między
mowami; 64) „Kakimprazia“ między
mowami; 65) „Kakimprazia“ między
mowami; 66) „Kakimprazia“ między
mowami; 67) „Kakimprazia“ między
mowami; 68) „Kakimprazia“ między
mowami; 69) „Kakimprazia“ między
mowami; 70) „Kakimprazia“ między
mowami; 71) „Kakimprazia“ między
mowami; 72) „Kakimprazia“ między
mowami; 73) „Kakimprazia“ między
mowami; 74) „Kakimprazia“ między
mowami; 75) „Kakimprazia“ między
mowami; 76) „Kakimprazia“ między
mowami; 77) „Kakimprazia“ między
mowami; 78) „Kakimprazia“ między
mowami; 79) „Kakimprazia“ między
mowami; 80) „Kakimprazia“ między
mowami; 81) „Kakimprazia“ między
mowami; 82) „Kakimprazia“ między
mowami; 83) „Kakimprazia“ między
mowami; 84) „Kakimprazia“ między
mowami; 85) „Kakimprazia“ między
mowami; 86) „Kakimprazia“ między
mowami; 87) „Kakimprazia“ między
mowami; 88) „Kakimprazia“ między
mowami; 89) „Kakimprazia“ między
mowami; 90) „Kakimprazia“ między
mowami; 91) „Kakimprazia“ między
mowami; 92) „Kakimprazia“ między
mowami; 93) „Kakimprazia“ między
mowami; 94) „Kakimprazia“ między
mowami; 95) „Kakimprazia“ między
mowami; 96) „Kakimprazia“ między
mowami; 97) „Kakimprazia“ między
mowami; 98) „Kakimprazia“ między
mowami; 99) „Kakimprazia“ między
mowami; 100) „Kakimprazia“ między
mowami; 101) „Kakimprazia“ między
mowami; 102) „Kakimprazia“ między
mowami; 103) „Kakimprazia“ między
mowami; 104) „Kakimprazia“ między
mowami; 105) „Kakimprazia“ między
mowami; 106) „Kakimprazia“ między
mowami; 107) „Kakimprazia“ między
mowami; 108) „Kakimprazia“ między
mowami; 109) „Kakimprazia“ między
mowami; 110) „Kakimprazia“ między
mowami; 111) „Kakimprazia“ między
mowami; 112) „Kakimprazia“ między
mowami; 113) „Kakimprazia“ między
mowami; 114) „Kakimprazia“ między
mowami; 115) „Kakimprazia“ między
mowami; 116) „Kakimprazia“ między
mowami; 117) „Kakimprazia“ między
mowami; 118) „Kakimprazia“ między
mowami; 119) „Kakimprazia“ między
mowami; 120) „Kakimprazia“ między
mowami; 121) „Kakimprazia“ między
mowami; 122) „Kakimprazia“ między
mowami; 123) „Kakimprazia“ między
mowami; 124) „Kakimprazia“ między
mowami; 125) „Kakimprazia“ między
mowami; 126) „Kakimprazia“ między
mowami; 127) „Kakimprazia“ między
mowami; 128) „Kakimprazia“ między
mowami; 129) „Kakimprazia“ między
mowami; 130) „Kakimprazia“ między
mowami; 131) „Kakimprazia“ między
mowami; 132) „Kakimprazia“ między
mowami; 133) „Kakimprazia“ między
mowami; 134) „Kakimprazia“ między
mowami; 135) „Kakimprazia“ między
mowami; 136) „Kakimprazia“ między
mowami; 137) „Kakimprazia“ między
mowami; 138) „Kakimprazia“ między
mowami; 139) „Kakimprazia“ między
mowami; 140) „Kakimprazia“ między
mowami; 141) „Kakimprazia“ między
mowami; 142) „Kakimprazia“ między
mowami; 143) „Kakimprazia“ między
mowami; 144) „Kakimprazia“ między
mowami; 145) „Kakimprazia“ między
mowami; 146) „Kakimprazia“ między
mowami; 147) „Kakimprazia“ między
mowami; 148) „Kakimprazia“ między
mowami; 149) „Kakimprazia“ między
mowami; 150) „Kakimprazia“ między
mowami; 151) „Kakimprazia“ między
mowami; 152) „Kakimprazia“ między
mowami; 153) „Kakimprazia“ między
mowami; 154) „Kakimprazia“ między
mowami; 155) „Kakimprazia“ między
mowami; 156) „Kakimprazia“ między
mowami; 157) „Kakimprazia“ między
mowami; 158) „Kakimprazia“ między
mowami; 159) „Kakimprazia“ między
mowami; 160) „Kakimprazia“ między
mowami; 161) „Kakimprazia“ między
mowami; 162) „Kakimprazia“ między
mowami; 163) „Kakimprazia“ między
mowami; 164) „Kakimprazia“ między
mowami; 165) „Kakimprazia“ między
mowami; 166) „Kakimprazia“ między
mowami; 167) „Kakimprazia“ między
mowami; 168) „Kakimprazia“ między
mowami; 169) „Kakimprazia“ między
mowami; 170) „Kakimprazia“ między
mowami; 171) „Kakimprazia“ między
mowami; 172) „Kakimprazia“ między
mowami; 173) „Kakimprazia“ między
mowami; 174) „Kakimprazia“ między
mowami; 175) „Kakimprazia“ między
mowami; 176) „Kakimprazia“ między
mowami; 177) „Kakimprazia“ między
mowami; 178) „Kakimprazia“ między
mowami; 179) „Kakimprazia“ między
mowami; 180) „Kakimprazia“ między
mowami; 181) „Kakimprazia“ między
mowami; 182) „Kakimprazia“ między
mowami; 183) „Kakimprazia“ między
mowami; 184) „Kakimprazia“ między
mowami; 185) „Kakimprazia“ między
mowami; 186) „Kakimprazia“ między
mowami; 187) „Kakimprazia“ między
mowami; 188) „Kakimprazia“ między
mowami; 189) „Kakimprazia“ między
mowami; 190) „Kakimprazia“ między
mowami; 191) „Kakimprazia“ między
mowami; 192) „Kakimprazia“ między
mowami; 193) „Kakimprazia“ między
mowami; 194) „Kakimprazia“ między
mowami; 195) „Kakimprazia“ między
mowami; 196) „Kakimprazia“ między
mowami; 197) „Kakimprazia“ między
mowami; 198) „Kakimprazia“ między
mowami; 199) „Kakimprazia“ między
mowami; 200) „Kakimprazia“ między
mowami; 201) „Kakimprazia“ między
mowami; 202) „Kakimprazia“ między
mowami; 203) „Kakimprazia“ między
mowami; 204) „Kakimprazia“ między
mowami; 205) „Kakimprazia“ między
mowami; 206) „Kakimprazia“ między
mowami; 207) „Kakimprazia“ między
mowami; 208) „Kakimprazia“ między
mowami; 209) „Kakimprazia“ między
mowami; 210) „Kakimprazia“ między
mowami; 211) „Kakimprazia“ między
mowami; 212) „Kakimprazia“ między
mowami; 213) „Kakimprazia“ między
mowami; 214) „Kakimprazia“ między
mowami; 215) „Kakimprazia“ między
mowami; 216) „Kakimprazia“ między
mowami; 217) „Kakimprazia“ między
mowami; 218) „Kakimprazia“ między
mowami; 219) „Kakimprazia“ między
mowami; 220) „Kakimprazia“ między
mowami; 221) „Kakimprazia“ między
mowami; 222) „Kakimprazia“ między
mowami; 223) „Kakimprazia“ między
mowami; 224) „Kakimprazia“ między
mowami; 225) „Kakimprazia“ między
mowami; 226) „Kakimprazia“ między
mowami; 227) „Kakimprazia“ między
mowami; 228) „Kakimprazia“ między
mowami; 229) „Kakimprazia“ między
mowami; 230) „Kakimprazia“ między
mowami; 231) „Kakimprazia“ między
mowami; 232) „Kakimprazia“ między
mowami; 233) „Kakimprazia“ między
mowami; 234) „Kakimprazia“ między
mowami; 235) „Kakimprazia“ między
mowami; 236) „Kakimprazia“ między
mowami; 237) „Kakimprazia“ między
mowami; 238) „Kakimprazia“ między
mowami; 239) „Kakimprazia“ między
mowami; 240) „Kakimprazia“ między
mowami; 241) „Kakimprazia“ między
mowami; 242) „Kakimprazia“ między
mowami; 243) „Kakimprazia“ między
mowami; 244) „Kakimprazia“ między
mowami; 245) „Kakimprazia“ między
mowami; 246) „Kakimprazia“ między
mowami; 247) „Kakimprazia“ między
mowami; 248) „Kakimprazia“ między
mowami; 249) „Kakimprazia“ między
mowami; 250) „Kakimprazia“ między
mowami; 251) „Kakimprazia“ między
mowami; 252) „Kakimprazia“ między
mowami; 253) „Kakimprazia“ między
mowami; 254) „Kakimprazia“ między
mowami; 255) „Kakimprazia“ między
mowami; 256) „Kakimprazia“ między
mowami; 257) „Kakimprazia“ między
mowami; 258) „Kakimprazia“ między
mowami; 259) „Kakimprazia“ między
mowami; 260) „Kakimprazia“ między
mowami; 261) „Kakimprazia“ między
mowami; 262) „Kakimprazia“ między
mowami; 263) „Kakimprazia“ między
mowami; 264) „Kakimprazia“ między
mowami; 265) „Kakimprazia“ między
mowami; 266) „Kakimprazia“ między
mowami; 267) „Kakimprazia“ między
mowami; 268) „Kakimprazia“ między
mowami; 269) „Kakimprazia“ między
mowami; 270) „Kakimprazia“ między
mowami; 271) „Kakimprazia“ między
mowami; 272) „Kakimprazia“ między
mowami; 273) „Kakimprazia“ między
mowami; 274) „Kakimprazia“ między
mowami; 275) „Kakimprazia“ między
mowami; 276) „Kakimprazia“ między
mowami; 277) „Kakimprazia“ między
mowami; 278) „Kakimprazia“ między
mowami; 279) „Kakimprazia“ między
mowami; 280) „Kakimprazia“ między
mowami; 281) „Kakimprazia“ między
mowami; 282) „Kakimprazia“ między
mowami; 283) „Kakimprazia“ między
mowami; 284) „Kakimprazia“ między
mowami; 285) „Kakimprazia“ między
mowami; 286) „Kakimprazia“ między
mowami; 287) „Kakimprazia“ między
mowami; 288) „Kakimprazia“ między
mowami; 289) „Kakimprazia“ między
mowami; 290) „Kakimprazia“ między
mowami; 291) „Kakimprazia“ między
mowami; 292) „Kakimprazia“ między
mowami; 293) „Kakimprazia“ między
mowami; 294) „Kakimprazia“ między
mowami; 295) „Kakimprazia“ między
mowami; 296) „Kakimprazia“ między
mowami; 297) „Kakimprazia“ między
mowami; 298) „Kakimprazia“ między
mowami; 299) „Kakimprazia“ między
mowami; 300) „Kakimprazia“ między
mowami; 301) „Kakimprazia“ między
mowami; 302) „Kakimprazia“ między
mowami; 303) „Kakimprazia“ między
mowami; 304) „Kakimprazia“ między
mowami; 305) „Kakimprazia“ między
mowami; 306) „Kakimprazia“ między
mowami; 307) „Kakimprazia“ między
mowami; 308) „Kakimprazia“ między
mowami; 309) „Kakimprazia“ między
mowami; 310) „Kakimprazia“ między
mowami; 311) „Kakimprazia“ między
mowami; 312) „Kakimprazia“ między
mowami; 313) „Kakimprazia“ między
mowami; 314) „Kakimprazia“ między
mowami; 315) „Kakimprazia“ między
mowami; 316) „Kakimprazia“ między
mowami; 317) „Kakimprazia“ między
mowami; 318) „Kakimprazia“ między
mowami; 319) „Kakimprazia“ między
mowami; 320) „Kakimprazia“ między
mowami; 321) „Kakimprazia“ między
mowami; 322) „Kakimprazia“ między
mowami; 323) „Kakimprazia“ między
mowami; 324) „Kakimprazia“ między
mowami; 325) „Kakimprazia“ między
mowami; 326) „Kakimprazia“ między
mowami; 327) „Kakimprazia“ między
mowami; 328) „Kakimprazia“ między
mowami; 329) „Kakimprazia“ między
mowami; 330) „Kakimprazia“ między
mowami; 331) „Kakimprazia“ między
mowami; 332) „Kakimprazia“ między
mowami; 333) „Kakimprazia“ między
mowami; 334) „Kakimprazia“ między
mowami; 335) „Kakimprazia“ między
mowami; 336) „Kakimprazia“ między
mowami; 337) „Kakimprazia“ między
mowami; 338) „Kakimprazia“ między
mowami; 339) „Kakimprazia“ między
mowami; 340) „Kakimprazia“ między
mowami; 341) „Kakimprazia“ między
mowami; 342) „Kakimprazia“ między
mowami; 343) „Kakimprazia“ między
mowami; 344) „Kakimprazia“ między
mowami; 345) „Kakimprazia“ między
mowami; 346) „Kakimprazia“ między
mowami; 347) „Kakimprazia“ między
mowami; 348) „Kakimprazia“ między
mowami; 349) „Kakimprazia“ między
mowami; 350) „Kakimprazia“ między
mowami; 351) „Kakimprazia“ między
mowami; 352) „Kakimprazia“ między
mowami; 353) „Kakimprazia“ między
mowami; 354) „Kakimprazia“ między
mowami; 355) „Kakimprazia“ między
mowami; 356) „Kakimprazia“ między
mowami; 357) „Kakimprazia“ między
mowami; 358) „Kakimprazia“ między
mowami; 359) „Kakimprazia“ między
mowami; 360) „Kakimprazia“ między
mowami; 361) „Kakimprazia“ między
mowami; 362) „Kakimprazia“ między
mowami; 363) „Kakimprazia“ między
mowami; 364) „Kakimprazia“ między
mowami; 365) „Kakimprazia“ między
mowami; 366) „Kakimprazia“ między
mowami; 367) „Kakimprazia“ między
mowami; 368) „Kakimprazia“ między
mowami; 369) „Kakimprazia“ między
mowami; 370) „Kakimprazia“ między
mowami; 371) „Kakimprazia“ między
mowami; 372) „Kakimprazia“ między
mowami; 373) „Kakimprazia“ między
mowami; 374) „Kakimprazia“ między
mowami; 375) „Kakimprazia“ między
mowami; 376) „Kakimprazia“ między
mowami; 377) „Kakimprazia“ między
mowami;

Стан народнього шкільництва на Рад. Україні на 1. січня 1924.

Статистичний бюлетень Центрального Статистичного Управління України, з 1. грудня 1924, ч. 23 (79), містить збірні статистичні дані про стан народнього, або — як вони там називаються — трудових шкіл на Україні на 1. січня 1924. Отже це є найсвіжіші відомості з цієї ділянки.

На 1. січня 1924 було на шкільній Україні 15,595 шкіл, менше проти стат. з 1. січня 1923, або на 124 проц. Протягом 1923 р. закрилося 2541 школа, з яких було відкрито 331. Закривалися школи головним чином через недостатню чисельність (356 проц.), через відсутність матеріалу (218 проц.), через брак вчителів (192 проц.), через брак помічників (93 проц.) і інші причини. Найбільше закритих шкіл припадало на Катеринославську губ. (443), найменше на Подільську (233). Крім того, найбільше місцевості України налічувало 276 шкіл повністю безвчительних, що є величезна кількість на закритті. Необслуговуваних шкіл налічувалося 333.

Статистичне обчислення обчислює 14,931 шкіл, або 96 проц. всіх існуючих на 1. січня 1924 шкіл. На 1,931 шкіл, що дали відомості про викладову роботу, було українських шкіл 2,876, російських 2,743, жидівських 189, українсько-російських і з іншими мовами побіч української 1403, німаних без української мови 299, з інших мов 444.

На селах школи з українською викладовою мовою творили 69,7 проц., більше проти попереднього року на 16,3 проц., з російською 16,1 проц., менше проти попереднього року на 10,9 проц., українсько-російської школи творили 9,1 проц., менше проти попереднього року на 0,9 проц. Отже число українських шкіл значно зросло, коштом російських і російсько-українських шкіл.

Іншу картину представляють міські школи щодо викладової мови. Тут переважав російська мова, хоч ступінь процент українських шкіл з кожним роком збільшується. В 1922 р. українські школи в містах творили 23,8 проц., в 1923 р. 25,0 проц., в 1924 р. 31,6 проц. Відносно до збільшення українських шкіл зменшується число російських і українсько-російських шкіл. В 1922 р. російських шкіл було 501 проц., в 1914 р. 42,8 проц., українсько-російських шкіл було в 1922 р. 13,7 проц., в 1924 р. 9,9 проц. Найбільший процент творить українські школи в містах на Подільщині (60,5 проц.) і Поліссі (55,3 проц.), найменший на Донеччині (2,1 проц.). Мало шкіл українських в містах на Одещині (7,44 проц.) і Катеринославщині (24,7 проц.).

Майже половина міських шкіл (490 проц.) є повні семилітні, шкіл трьохлітніх було 253 проц., чотирьохлітніх 153 проц., перехідної групи шкіл від п'яти до шестнадцяти років двінадцять — п'ятилітні 7,2 проц., шестилітні 3,2 проц. На селі переважав трьохлітній школа 71,1 проц., чотирьохлітніх шкіл було 22,6 проц., а повні семилітні творили всього 2,9 проц.

В 14,931 школах, які подали відомості про число учнів, було хлопців 994,342, дівчат 506,121, разом 1,500,463. Отже дітяк творить третину всіх учнів. Це число учнів для приблизно 30 проц. дітей у шкільному віці, а коли порівняти дітей від 6 до 15 літ, маючи на увазі тім семилітні школи, то процент позашкільних дітей очевидно значно збільшується.

Учителів було в 14,963 школах 43,785, з них мушів 21,349, жінок 22,436, отже жінок мають перевагу.

В містах на одну школу приходилося приблизно 271 учнів, на одного учителя 24 учні. На селах на одну школу приходилося приблизно 80 учнів, 2 учителя, отже на одного учителя 40 учнів, або майже в два рази більше, як у містах.

Під національним оглядом найрізкіше представляється різниця серед на Донеччині і Чернігівщині. Донеччина мала на 1731 всіх шкіл всього 82 українські школи, а Чернігівщина на 1067 всіх шкіл — 625 українських, отже тільки тоді більше половини. Зле сплела стійсть з українською школою також в більших містах. Київ на 105 всіх шкіл мав всього 30 українських, Харків на 61 шкіл 14 українських, Одеса на 67 тільки 4 українських, Катеринослав на 34 також 4 українських.

Преса.

„Мовчазний ювілей“.

Стан, в якому знаходиться трудові партія, настроює досить песимістично адержників перемиський „Український Голос“. Протокою до скептицизму „Українського Голосу“ послужив „Мовчазний ювілей“ тієї партії.

Глухо й непомітно — читаємо в „Українському Голосі“ проминув 25-літній ювілей існування й діяльності трудової партії. Тихо й глухо було в українській пресі, тихо й байдужо в самій управі партії. Навіть творці цієї ще недавно найбільшої політичної організації галицько-українського народу ані одним словечком, ані одним натяком не вернули думкою до тих часів, як то вони перед 25 літами ставили основи під національно-демократичну партію. І ми вже відбили від дня ювілею, який поминав на 26. грудня 1924 р. Не відсвяткували 25-ліття повстання найбільшої й найсильнішої демократичної партії в Галичині, організації, що відіграла незвичайно велику роль в національно-політичній освідомленню широких народних мас; що на протязі обох десятих літ майже всеціло несла на собі відповідальність за долю народу; що запалливо творила нові осередки національного життя й орудувала майже всім культурно-освітніми, фінансово-економічними й господарсько-торговельними установами; що розбудовувала всі комірки громадського життя й здійснювала великі народні клічі. Двадцять п'ять літ! Цеж великий шмат часу; цеж доба, важна глибокосагаючими подіями; цеж одна глава з найновішої історії галицько-українського народу; цеж підрахунок морального й матеріального надбання; цеж розрахунок наших втрат і зисків. Здавалося, що така хвиля не проминує безслідно, без уваги не лише кермуючих чинників, але й громадянства. На жаль, глухо і пусто. Мається враження, що це не

жива партія а смерель, біля якого жалібні люде ходять на пальцях і лише своїм вигладом і поведінням мовчки стверджують: de mortuis nihil nisi bene (одначе: de mortuis aut nihil, aut bene! — М. Ч.)

Після такого „жалібного“ вступу „Український Голос“ подає коротку історію творення трудової партії, заснував її перший період до 1907 р., далі другий від 1907 до 1914, далі третій воєнний і жіночий чотирьохлітній: зачепив партії, спричинені початково зовнішніми, а в останньому часі й внутрішніми подіями.

Наступ армії Галлера та відомання визвольної війни на Наддніпрянщині не дали можливості партії укоренувати своєї 20-літньої діяльності принесенням вселюдного дару українському народові — власної державності. В 20-ліття свого існування партія змінила свою назву, зазначуючи тим чином значне посилення наліво в соціальних питаннях. Та це посилення було — на жаль — тільки паперове, а не дійсне. Від 1919 р. починаються для партії дуже важкі часи, одначе вже в слідуючому році (1920) вона знов відживає і від початку переводить свою організацію, до пня зруйнованої війною і подіями 1919 р. в Галичині. На жаль, політична незрілість деяких більше й менше відповідальних членів партії, особисті амбіції, хоробливе всенаякіство, підпорливість, критикоманія і інші гріхи проти яворового розуму трутили партію в каламутні хвилі припливу і відпливу настроїв, де в головокружній вірі вона втрачала дуже багато, аж поки не попала в теперішній напівсмертельний сон. І в тім сні вона обходиться своїм мовчазним ювілейом.

Стаття „Українського Голосу“ подає багато цікавого матеріалу до творення й діяльності партії. Це тим більше цінне, що досі трудові партія, хоч була найбільшою й найзасібнішою, не здобулася на свою власну історію. Годиться зазначити, що далеко менші партії, як соціал-демократична та радикальна мають історичний огляд своєї діяльності (перша пера В. Левинського, а друга К. Коберського) та можуть тим самим перед молодшим поколінням розвернути думки й діяльність старшого покоління.

При тій нагоді слід звернути увагу на історичну деяку неврівноваженість в статті „Мовчазний ювілей“. Говорачи про „нову еру“, „Український Голос“ пише: „Нова ера“ з р. 1890 розколола народів на два табори, на опозиційних під проводом проф. Юл.

Романчука і „новоберистів“ під проводом проф. Ол. Барвінського.

Таке твердження є певною остильки, що „нову еру“ робили на спілку проф. Романчук і проф. Барвінський, отже оба вони були „новоберистами“. Проти „нової ери“ виступили радикали, москвофіли і дрібний гурток молодих народолюбів під проводом д-ра Егена Олещинського. Після проголошення проф. Романчуком „нової ери“ і кампанії проти цієї або радикалів і москвофілів, її енуціатор (проф. Романчук) одержував безліч листів, писем і заяв від народолюбів, що похвалявали і ратифікували його крок. Аж згодом проф. Романчук розчарувався в „новій ері“, зробив відворот, а далішню акцію від припором Баденія повів проф. Ол. Барвінський під назвою „нового курсу“. Таким чином слід повісти деяку різницю між „новою ерою“ і „новим курсом“.

Ось тільки хотіли ми спростувати, а радше внести в звязку зі статтею „Українського Голосу“.

Щож торкається нашого органу, то ми не зупинялися досі над цю подією (25-літнім ювілеєм трудової партії) з двох причин: 1) тому, бо вважали, що імпульс до порушення цієї справи повинен вийти від офіційних чинників трудової партії, а 2) тому, що наші становище у відношенні до „мовчазного ювілею“ тихим чинниками було би улажане за „скок“ чи „наступ“ на Нар. Комітет. А цього закиду ми постійно стараємося уникнути.

Добре сталося, що цю справу порушив „Український Голос“. Може „Український Голос“ заставить наше громадянство пригадати над нашим суїцидним політичним життям взагалі, а над смертою трудової партії та її причинами зокрема.

Шкільний плебісцит.

Віче в шкільних справах в Станіславові.

8. ц. м. відбулося в Станіславові в новій театральній залі „Українського Сокола“ велике віче в шкільних справах. Сала була повна. Переважали селяне. Віче отворив іменем скликаючого комітету адвокат д-р Юлій Олещинський, коротко асуювавши цілі скликання віча.

На внесення селянина Боднара з Пашкова вибрано премією: д-р Волянського з Станіслава, Галаха з Станіслава і Юрка Когутяка господаря з Кігнінина. Справу реферував адв. д-р Марітчак з Львова, котрий представив кресовий шкільний закон, агу шкільного плебісциту і як треба посту-

М. ВОЗНЯК.

6)

Шевченко й княжна Репніна.

В першу чергу надрукував він лист княгині Репніної з 27. січня 1844 р. до свого духового батька Шварца Ейнара у французькій оригіналі й російській перекладі. Позналившись в Ейнаром у часі свого перебування за кородоном у Женеві, княжна Репніна листувалася з ним, шукаючи в шлі листуванні моральної підтримки й розв'язки певних життєвих питань. До нього й зверталася княжна Репніна з сповіддю про велику похі в житті свого серця. Початок знайомості Шевченка з княжною Репніною неначе чихолений з роману. „Раз у минулім році, з липні, — писала княжна до Ейнара, — я вийшла до парку з мамою; була правдоподібно шоста година; вона була в своїм величезному капелюзі з абажуром, як завжди, а я не дивилася навколо, так що ми не заперимували, що діялося на неї. Ми не переїхали й ста кроків, як зустріли Капініста з якоюсь незнайомою мені людиною. Капініст говорив нам: „Аджеж збирається сильна громова, поглинайте на небо“. Дійсно великі чорні хмари, здавалося, готові були зірватися над нашою головою. Одначе мама не піддавалася: може ми ще успішно обійти луку... Поки йшли ці переговори, надтягнула й зірвалася буря, пішов густий дощ, Капініст зловив за руку й побіг я хоробро йшла за ним кроком, а несподівано зостався... Коли ми прий-

шли додому, Капініст вернувся до парку за своїм знайомим, я вийшла на мамин балкон і швидко побачила, як вони верталися наскрізь мокрі. Капініст, що оселився з нас на частину літа задля свого хорого сина, попросив дозволу повести свого знайомого, маляра, у вітальню, щоб показати йому картини; очевидно дозвіл дано й в тій хвилині я швидко довідалася, що це артист-малер і поет, причім навіть більший поет ніж малер і що називають його Шевченком. Запам'ятайте це ім'я, дорогий учителю, воно належить до мого зоряного неба. Увечері Капініст один прийшов до чаю й з тим чарівним виразом, котрий робить його гарним наперекір його поганості, взявся оповідати нам про Шевченка, про його оригінальність, про те, що він поет навіть у своїх зовнішніх рухах“.

Щоб даліше оновлення княжни було для Ейнара зрозуміле, вона подала короткі життєписні відомості про Шевченка, перенісши його місце уродження до Чигирини, „що грав анду й героїв України“. Зазначивши, що Тарас уродився в білій селянській хатині, княжна пише далі таке, що свідчить, як глибоко перейнялася вона долею Шевченка: „Цей початок дуже гарно підходить до біографії поета, але та селянська хатина не була подібна до хатини кантона Во, і той селянин, котрому його жінка вродила сина, не був Кошаром; це був білий кріпак. Ви, благородний сину вільної країни, ледви чи можете зрозуміти в усім його обсязі страшний зміст цього слова. Цей то хлопчик Тарас і є геніаль-

ний поет Шевченко, котрого змочив дощ у Яготині. О дорогий учителю, жадне перо не здатне знайти протилежність цих двох слів, що їх я ніколи не прожидав би поставити побіч себе, колиб писала про це не дам, — а й тепер моя рука не така тверда, як завичайно. Ш для слова: Шевченко — й кріпак, о жак! Господи! де ще так потрібні людські віра, надія, переконання, що треба все занести з любови до Бога, як у цім нещасливім краю!“

Словом у чотирнадцятилітнього Шевченка не було ні матери ні батька, воставалася при житті тільки мачуха лиха, як славе всі мачухи. У нього були три сестри й два брати. Він утік — зразу до Вілні, коло того часу, коли забухла польська революція, потім до Варшави, опісля до Петербурга. Тут він без провідника доривався до знайомий й прокопав його уривками, без ладу, але страшенне ім'я завдало такти на нім. Тут притримався страшенно річ — я ні можу оповісти про неї коротко, — і ось кілька малярів і один із наших поетів, Жуковський, зацікавившись ним і викупили його. Який сором! О Господи! Хай би я мала яку небудь сладу, я анаю, що я зробила би!“

Так нарешті він став людиною для інших, по істоті людською він був давно, проходили через гори нечуваних страждань. Він став малором за радою одного чоловіка, що зайнявся ним, і поетом тому, що ним народився“.

(Продовження Чех.)

пати в огляді на перепони, які створюють непокладані чинники.

В дискусії забирали голос між іншими д-р Ю. Олесницький з Станіславова і господар Гечанюк з Заберики, по чім представили піддає під голосування поставлені референтом резолюції, котрі ухвалено одноголосно.

Надуніття державної поліції в Тисьменщині.

Акцію в справі шкільного плевбситу започатковано в Тисьменщині і судовому повіті в перших днях березня створенням шкільного комітету. Зараз у наступних днях постерунок державної поліції перевів трус по селах в імені: 1) в Пшемишчах у Дмитра Петручка, у якого скомфіковано 60 штук декларацій і підручник В. Целевича, в Хомківці у Гаврила Тимчишина і Павла Керинчука, у котрих забрано 80 декларацій і підручник Целевича, 3) в Клубівцях у Дмитра Бойка, у якого забрано декларації і підручник Целевича, 4) в Вільшаниці забрано у Федора Тиньова 32 виписки декларацій і кілька десятків невиннованих саме в часі, коли до названого, як до начальника громади, зголосилися селяне в цілі ствердження власноручності підписів на деклараціях. Також переведено трус в читальні „Просвіти“ й у громадянина Івана Татарина, шукаючи за деклараціями, 5) в Підпечарах у Панька Сворака, у якого скомфіковано кілька десятків штук декларацій, 6) вкінці переведено трус в Тисьменщині у голови комітету д-ра Ярослава Шипайла і членів комітету Івана Романчука с. Гриня, Дмитра Смолинського, Омелана Сендєцького, в „Просвіті“. Переслухано Панька Ровдольського, Павла Микитина й інших.

Поліція переводить далі розвідки за деклараціями, заявляючи „ту о szkolnych ustawach nie wiem“, що переводить трус на поручення старости в Товмачі.

В наслідок терору поліції населення по селах на превеликий жаль чванорісється і подекуди усувається від виконання свого обов'язку, боячись переслідувань зі сторони поліції. Вся інтелігенція тисьменницького пов. повинна пильнувати загроженої справи!

Медуніття шк. інспектора в Старім Самборі.

Шкільний інспектор в Ст. Самборі Соколовскі не приймає шкільних декларацій, легалізованих громадським урядом, а вимагає, щоб легалізував їх нотар. І так дня 2-го березня пр. приніс шкільні декларації до Соколовського о. Ангін Коноуско з громади Туре. Шкільний інспектор Соколовскі не прийняв декларацій, жадаючи легалізації нотар. Село Туре с. віддалене 24 клм. від повітового міста.

Така незаконна поведінка шкільного інспектора унеможливило переведення плевбситувої акції в старо-самбірським повіті.

„Сильна рука“.

„Слово польське“ пав шкільний плевбситу.

У вчорашньому числі органу зоологічних українців Габські, Прушніські і Со., референт „справ руских“ знову займається у статейш о. н. „Плевбситу школьний“ денунційними, клеветами та наклепуванням до репресії. Анонімний автор піднімає спершу на еп. Хомишина за обійчик, що каже священник помагати селянам користати з прав, які дає польський закон. Потім на доказ „розполітикування“ наших священників (абачи про освіту й пояснювати шкільний закон — це, виходить, політиканство!), „Сл. п.“ оповідає цілі фантасії про о. Антонішина з Малицького пов. Гордочко-Ягайл. (де станиславська дисципліна а де Гордочко-Ягайл. — де кум, а де король?) Кілька рядків мліше пп.

І. Крук і О. Гавришинини названі просто „протидержавними агітаторами“ і т. д. Але поменші денунційні мають у даному випадку другорядне значіння: це традиційний атобути „Сл. п.“, якому ніхто не дає уваги. Шкільніша ось що: Редактором „Слова п.“ є Станіслав Габські, б. міністр освіти й б. член комісії „только Станіславів“, які саме й видали на світ славетні „кресові“ закони, м. н. шкільний закон, на якому й спірається весь нинішній шкільний плевбситу. Тимчасом усі Українці, які виконують обов'язок накладений на них тим законом, себто самим п. Габським — є в очах того ж п. Габського і його однодумців державними зрадниками. І так нпр. в одній статті „Сл. п.“ читаємо буквально:

„На шкільний плевбситу“ — як довго він обертася у легальних рамках — треба відповісти відповідним плевбситутом а боку держави, а в строю єного громадянства („państwowe-obywatelskiego zrosobionych“). На надужаття і теор., які кліють пімсти у нас, має відповісти справедлива і сильна рука влади. Інакше самі понесемо винуватість, яку сіє за очинива рука“.

Польський ксьондз, учителька, шкільні інспектори, агітатори Прушинського, агентури „Twa Szkoły Lud.“ і т. д. і т. д. можуть друкувати й розсилати декларації, збирати підписи, агітувати й взагалі розвивати акцію на всі лади й способами, бо вони належать до категорії „państwowe uszrosobionych“; але українському священикові, учителю ні селянинові не вільно робити цього, бо він не є „państwowe uszrosobionych“.

У. С. Р. Р.

Рішучі заходи біля українізації шкільництва у Київщині.

Губератор Київщини затвердив план українізації всіх вищих і професійних шкіл Київщини, який має бути переведений протягом осені й літнього триместрів біжучого шкільного року.

Згідно з цим планом ті студенти вищих шкіл (Вузів) і педагогічних курсів, які вже починають ці школи, повинні скласти іспити з української мови при місцевих Вузьких іспитових комісіях, при участі представників від мистецької іспитової комісії, незалежно від того, чи мають ці студенти „започи“ з української мови, чи не мають. Хто не складе цього іспиту, той не одержить випускного свідоцтва.

Решта студентів навчаються української мови впродовж курсу свого навчання в школі й складають іспити перед місцевими Вузькими комісіями, які вимагатимуть від студентів повного знавця української мови, себто цілком вільного володіння нею в слові і письмі. Не будуть допускати до дипломних робіт ті студенти, які не складуть іспитів з української мови.

При прийомі до Вузів в 1925/6 р. абітурієнти не будуть допускати до іспитів з інших дисциплін, доки не складуть іспитів з української мови.

У науковий план усіх Вузів вводиться з біжучого весняного триместру обов'язковий курс української мови, що буде мати широкі практичний характер. Крім того у науковий план Вузів вводиться економіко-географію України, схему історичного розвитку сучасних соціальних утворень на Україні й історію українського пис-

ВІДУКИ ДНЯ.

Американська позичка.

Польща дістає американську позичку і несе на дуже тішці. Знаю по со, як то прикро ходити без сотки в кишені і як прикро підтати тоді позичку, заціт чи рахувати. Називається чоловік по знайомстві П. Т. бігачем, нахистомється по плевбситу, нахистомється до дверей, наоб'являє оті порогі і вквітці — вістає. Плевбситу на тихих чиніт, але дістань.

(В тім місці зветься увагу наших молодод-жестовидальних філософів, що дискусія з практикою „на“ калієво є в українській мові, так само як і в польській мові).

Як тіт-с! почую в кишені гроші, зараз відійду від відроджуюсь. Тоді чоловікові зовсім тат, як колиш писат Шашкевич:

„І світ мій милі і солодка нічка,
Мисля виселі і сепденко глас...“

Застесь, цілий світ пригорнув би до грудей, кожну стінку паню пошувал би, кожного зароси би на друге сидіння. Оглядаю тоді залюбки вистави споживчих і мануфактурних крамниць та розміркую, що треба купити.

— Убоачня?.. тосба.
— Біда?.. таком.
— Хліба?.. шей як!
— Маса?.. здаюсь би.

Тільки, чи стане?.. На все відразу не буде, але можна на рати!.. А потім знову якась позичка, який зачет.

Перед крамницею спинився самохід...
— А як би так чені якого „Форда“ чи „Мерседеса“?.. Воно почини тижко, але кілька тисяч пецей, гоноларів, зацетів і т. п. біамог і можна купувати.

... Мисля виселі і сепденко глас...
Такі мисля виселі і так сепденко глас,

НАЙМОДНІЩІ

ПЛАЦІ РИПСОВІ ШОВКОВІ

НА СПЛАТИ

Станіслава Вронського Сини МАГАЗИН ЖІНОЧОЇ КОНФЕКЦІЇ

жества. — мінімум енциклопедії українознавства.

Що до професійних і фабрично-заводських шкіл, то і в них так само вигадється від укінчуючих учнів іспитів з української мови, в протигидну разі їх звільняться зі шкіл або залишаться їх в школах на другий рік. В цих школах також вводиться в науковий план дисципліна з українознавства, з виїмком короткотермінових курсів, де обов'язковим є лише курс української мови.

При наступному прийомі учнів до професійних шкіл є обов'язковим іспит з української мови. Хто не складе іспиту, тому буде відмовлено в прийомі до школи.

Від педагогічного персоналу шкіл вимагається, щоб до і. вересня п. р. склали іспити з української мови перед спеціальними комісіями, при участі представників Губернатору і Губернатору по українізації. Хто не складе іспиту — буде звільнений з посади. Професори й учителі, що знають українську мову, повинні негайно перейти на викладання своїх дисциплін українською мовою, а з осени цього року всі викладачі повинні перейти на українську мову.

Губернатор буде відкривати спеціальні термінологічні курси для викладачів, розбиваючи їх на групи відповідно до фаху.

Вінні технічний персонал шкіл також повинен мати свідоцтва зі знання української мови, а діводство в школах негайно буде переведено на українську мову.

Ці заходи вказують на те, що значна частина студентів і професорів досі або легковажили собі справу українізації, або й опію цьому стані, та що шкільна радянська лада перестала панувати з такими студентами і професорами і примушує їх або вивчити українську мову, або заборити зі шкіл.

Нова літературна організація в Київі

В останніх днях діючого організувалася група київських українських письменників у товариство „Жовтень“. На чолі „Жовтня“ стали: Василь, Десняк, Іван Лє, Микола Терещенко, Яновський і Якуболовський.

(„Вільшовик“ 21. II. 1925.)

що навіть і не стіна, як і в нас в Фінляндії з горіжком похити-а.

Виникає, другою закускою, третюю говло плевбситу. Потім що шло і шло шло. Чекає, а так, щоб бідо знеси чати шашини годину.

Заплати, розверстається і в нас до дому. Не відш, а на крилах летиш, Прещі-у кише і гроші!..

Заст жині ршту...
Тона запат збирається до міста. Купить чеполеди, парувіст, вступить до школи і востис наїз і оціних дозотини.

Що то золото яке шашини і на шобуть не чидимо. Ви-жа має йт-на сплчуванія збави, біа, а як добре піде, то й внта...

Але я забавляюсь: має писати про американську позичку для Польщі, а вину про свої ратиш.

Польські газети подіють:
„З нагоди американської позички, устроїв приєдн Габські рагт на 1000 (сплчані тиску) осіб“.

Значить такий же сусідський гостинність, не пересядаю, як поклажу на кожну особу по 10 долей витрат. В сумі дасть воно 10000 долл. Для одної людини не величезна сума, але для держави — париння.

Galaktyka 'Hinka.

Традиційний Шевченківський концерт.

Вчорашній традиційний Шевченківський концерт улагоджений — як запобіжний афіні — заходом українських товариств у Львові, спонукує до кількох невеликих рефлексій, які слід висловити голосно. Може боляй ширість з нагоди таких свят заступити ленту пошани супроти великого національного поета, який заслужував би на кращу форму звеличення.

Хто лише глибше на обтяжину, забруднивши сцену Музичного Тов-ва, на який між небагатими пущинками висів півбюст, півобраз Шевченка, цей він розпрошався з свєточним настроєм. Під час промови представник поліції сидів у передніх рядах з її текстом у руках, переріюючи, чи промовиш у ладі красномовства не загоняться поза межі зачеплену червоною олівцем цензури. П. В. Мудий мав проважне задання. Безпосередно перед концертом поновила його поліція про „білі місця“ його промови. Пошу уявити собі настрій промови, які мусять по-рабськи придежуватися предло-женого тексту і якого поновиле Комітет мислом уже на свід, що коли він порушить скомфікований текст, — поліція загрозить розвезанням „Бомби“! Не дивно, що поновлено, без огляду на свій спокій не міг зберігти гармонічного характеру промови, пошатованої моєю політикою стаття в часописі, дарма, що вона не виходила поза межі поезії в прозі.

Поліційна цензура торкнулася навіть Шевченківських пром. П. Голіньскій не міг відставити II-ї частини „Гетьманів“. У такій атмосфері слова цього при-звання треба віддати пані Соколовій за її мисль, організмуючи своє безпосеред-ність та свєтлість інтерпретацію пролого-у „Неофітія“, тим більше, що вона в о-станній хвилині заступила заповіджену в програмі респітаторку (п-ню С. Федорчу-ву, можливо перешкоджено).

Не маємо наміру ні компетентній зава-дати осуду про продукції музичної частини концерту, в якій виступали відомі вже наші публіци артисти, з відомим інтелек-том. Лише мимолітськи тиснемо під перо такий заміт: неважко усім нашим товариствам на протязі року не в силі спромогтися на трохи оригінальнішу програму своєю формою та змістом? Чи не можна би боляй раз у рік покути коїсь нової композиції до свєт Шевченка, — якісь гар-моні поезії складеної (або й виготовленої) одним з наших поетів з нагоди Шевчен-ківських роковин, або щось такого, про що кожен з нас не знав би вже від десяти-літ? Чим важче виратися з пут традиційного механізму та оновити ба-гату програму Шевченківських концер-тів, тим більше зусилля повинні вникати організатори таких шоріжних свят.

На самі панувала офіційна оканість збуджених учасників приязного обряду. Стало аж надто ясно, що публіка шораз-більше байдує до концерту, які при-готовляються шораз більше недбайливо.

М. Р.

Пам'ятаймо! Рідна Школа — це на-родня фортеця, це певний захист у добі міхалітти!

